

**TELENOR FONDACIJA
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2016. GODINU**

UVOD

Pružanjem podrške projektima i njihovim iniciranjem, prateći strateški pravac delovanja, Telenor fondacija doprinosi razvoju društva. Sve aktivnosti realizuju se u saradnji s partnerima, a uz podršku raznorodnih timova.

Osnova delovanja usmerena je na kreiranje digitalnih rešenja, sa jasnim ciljem prevazilaženja aktuelnih društvenih izazova Srbije.

Kroz promociju pozitivnih strana interneta Telenor fondacija utiče na smanjenje digitalnog nasilja, istovremeno nastojeći da obezbedi edukaciju i pomogne jačanje kapaciteta mladih, njihovih roditelja i nastavnika kako bi internet za njih bio pozitivno iskustvo.

Doprinos Fondacije ogleda se i u rešavanju značajnih socijalnih, obrazovnih, kulturnih i zdravstvenih potreba na nacionalnom nivou, opštem ekološkom razvoju, kao i rešavanju problema uzrokovanih prirodnim katastrofama.

Transparentna partnerstva sklapaju se sa državnim ustanovama i neprofitnim organizacijama po procedurama koje nalaže Statut. Pravo učešća na Otvorenim pozivima za projekte imaju sve zainteresovane humanitarne organizacije, nevladine organizacije, institucije i fondacije registrovane u Srbiji. Otvoreni pozivi aktuelni su dva puta godišnje. Nadležni tim procenjuje i odabira pristigle ideje prema jasnim merilima, koje zatim dostavlja Upravnom odboru Telenor fondacije. Na njemu je da u okviru sednice odluči koje ideje će podržati. Svi partneri obavezni su da na uvid dostave izveštaj o toku projekta i detaljan pregled njegovih rezultata.

UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Od ukupno pet članova Upravnog odbora Telenor fondacije, dva člana dolaze iz kompanije Telenor. Odborom Fondacije predsedava Øfsthus, izvršna direktorka Telenora d.o.o., koja je u kompaniji od 1998. godine. Ingeborg je bila na nekoliko upravljačkih funkcija u tehnici u Telenorovim operacijama u Nemačkoj, Norveškoj i na Tajlandu. Radila je i na različitim pozicijama unutar Telenor grupe, uključujući osnivanje i vođenje „CTO foruma“, a sa Telenorom Srbije je od 2012. godine gde je prethodno držala poziciju izvršne direktorke Tehnike. Ona poseduje iskustvo pokretanja dva grinfild mobilna operatora, kao i široko iskustvo u oblasti mreže i informacionih tehnologija koje je stekla obavljajući različite funkcije u tim oblastima. Posедуje diplomu mastera nauke elektronskih komunikacija, Norveškog univerziteta nauke i tehnologije (NTNU). Godine rada u inostranstvu donele su joj bogato iskustvo u različitim kulturama.

Marija Vujanić, direktorka korporativnih komunikacija i spoljnjih poslova, Telenor d.o.o. Sa više od 13 godina rada u oblasti odnosa sa javnošću i društveno odgovornog poslovanja, Marija je iskusan lider u oblasti komunikacija. Već 3 godine, u Telenorovom timu vodi odeljenje korporativnih komunikacija i spoljnjih poslova. Marija takođe poseduje višegodišnje iskustvo u jednoj od vodećih PR agencija u Srbiji gde je radila na poziciji direktora za odnose sa klijentima. U kompaniji Microsoft u Srbiji bila je menadžer za odnose sa javnošću i društveno odgovorno poslovanje, a radila je i kao izvršna direktorka Fonda Ecotopia fokusiranog na održivi razvoj.

Mr Darinka Radojević, savetnik generalnog direktora Instituta „Kirilo Savić“ za životnu sredinu. Poseduje višegodišnje iskustvo u privredi i obrazovanju, koordinaciji

multidisciplinarnim projektima, saradnji sa vladinim institucijama, lokalnim samoupravama i organizacijama civilnog društva. Iskustvo u oblasti životne sredine i održivog razvoja stekla je kao rukovodilac Grupe za održivi razvoj u Kabinetu potpredsednika Vlade za evropske integracije, a od 2008. do jula 2011. godine bila je sekretar Saveta za održivi razvoj.

Vladimir Bumbaširević, rektor Univerziteta u Beogradu, redovan je profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, a od 2009. godine redovan član SANU. Član je različitih nacionalnih i međunarodnih medicinskih društava, autor više od 70 naučnih radova, koautor i urednik 2 knjige i 3 monografije. Stečeno iskustvo, osim u naučnom radu primenio je aktivnim učesćem na velikom broju nacionalnih i evropskih projekata (TEMPUS, FP6, itd.).

Robert Čoban, predsednik kompanije Color Press Group, novinarsku karijeru započeo je kao novosadski dopisnik beogradskih „Večernjih novosti“; zagrebačke „Arene“ i sarajevskih „Naših dana“. Danas je na čelu Color Press Grupe, najvećeg izdavača magazina u regionu sa kompanijama u svih 6 republika - 64 magazina, 11 internet portala i preko 50 konferencija godišnje. U portfoliju kompanije nalaze se i brojni licencni naslovi: „The Economist“, „Hello!“, „Brava Casa“, „Bravo“, „Alan Ford“, „Grazia“, „Jamie Oliver Magazine“ i brojni drugi.

Menadžerka Telenor fondacije je Milica Begenišić, menadžerka za korporativnu odgovornost i organizaciju događaja, Telenor d.o.o. Svoju karijeru u oblasti telekomunikacija započela je pre 2001. godine. Bogato iskustvo stekla je radeći u različitim sektorima kompanije, od korisničkog servisa preko marketinga do korporativnih komunikacija, kao i kroz saradnju sa velikim brojem eksternih saradnika i vladinih institucija. Tokom godina, kroz organizaciju korporativnih događaja, aktivno je učestvovala u iniciranju i implementaciji društveno odgovornih projekata kompanije Telenor i Telenor fondacije.

OBLASTI RADA

Sve aktivnosti Telenor fondacije usmerene na 4 osnovne oblasti:

- Mladi, njihovo obrazovanje i profesionalno usavršavanje
- Društveno ugrožene grupe
- Kultura i umetnost
- Zaštita životne sredine

Angažman Fondacije ne leži samo u finansijskoj podršci, već i težnji da kapacitetima i znanje, doprinese uspešnoj realizaciji projekata koji nude delotvorna, održiva i razvojna rešenja.

Upravo kroz delovanje na različitim poljima Telenor fondacija teži realizaciji jednog cilja fokusiranog na pomoć srpskom društvu da ide napred i da se razvija.

PREGLED PROJEKATNIH AKTIVNOSTI PO OBLASTIMA RADA

U 2016. godini Telenor fondacija realizovala je 8 projekata i saradivala sa 18 partnerskih organizacija.

4.1 Projektne aktivnosti i ostvareni rezultati - kategorija mladi i obrazovanje

- **Sajber bukvar**

U cilju edukacije učenika osnovnih škola o bezbednom ponašanju na internetu, u martu 2016. godine, Telenor fondacija organizovala je događaj pod nazivom „Sajber bukvar“. Tom muzičko scenskom događaju, koji organizovan u partnerstvu sa kompanijom kompanijom, a uz podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva unutrašnjih poslova i UNICEF-a, prisustvovalo je 4000 učenika petog i šestog razreda osnovnih škola iz Beograda.

Veliki broj zvezda iz sveta muzike, televizije i sporta, kao i mlade YouTube zvezde kroz muziku i skečeve upoznali su učenike sa načinima na koji mogu da budu sigurni onlajn. Misli pre nego što postuješ, ne veruj svemu što je napisano, bila je glavna parola i pesma događaja. Voditelji su zajedno sa drugim učesnicima, deci pričali o „lajkovanju“, „emotikonima“ i drugim pojmovima iz „Sajber bukvara“ namenjenog najmlađim korisnicima društvenih mreža.

Pored prisutnih, mnoge poznate ličnosti obratile su se prisutnima video porukama poručili da je na internetu važno biti pažljiv i poštovati pravila.

- **Dan devojčica**

U sklopu projekta Dan devojčica obeležen je međunarodni Dan devojčica u informaciono komunikacionim tehnologijama. Cilj projekta je osnaživanje devojčica prilikom odabira budućih profesija, izbegavanje stereotipa i podsticanje na rukovođenje ličnim interesima i talentima.

Povodom Dana devojčica u prostorijama Telenora organizovan je okrugli sto na temu „Uključivanje devojčica u svet IKT-a i preduzetništva“. Ovom događaju prisustvovali su predstavnici kompanije Telenor, Udruženja poslovnih žena Srbije, različitih ministarstava, društveno odgovornih kompanija, žene ambasadori u Srbiji, poznati jutjuberi i devojčice iz osnovnih škola.

Na samom početku događaja uručene su nagrade pobicama takmičenja „Uhvati ideju“, u okviru kog su devojčice pokazale veštine prezentovanja ideja kako da zarade džeparac na kreativan način, postavljajući video radove na YouTube. Takmičenje je prethodilo događaju i organizovano je sa ciljem da pokrene preduzetničko razmišljanje kod devojčica sedmog i osmog razreda osnovnih škola. Prvo mesto osvojila je Vasilisa Vidaković, učenica sedmog razreda osnovne škole „Sveti Sava“ iz Beograda.

Ovogodišnji Dan devojčica u IKT-u uključivao je i posete devojčica kompanijama, pa je tako petnaest učenica 8. razreda osnovne škole Radoje Domanović obišlo različite sektore kompanije Telenor i razgovaralo sa ženama na rukovodećim pozicijama, koje su im približile kompaniju i prenele dragocena lična i profesionalna iskustva.

- **Nagrada „Profesor dr Ilija Stojanović“**

Izuzetnim diplomcima odseka za telekomunikacije, autorima najboljih stručnih radova konferencije TELFOR 2016, kao i autorima najboljeg stručnog rada objavljenog u međunarodnom časopisu, desetu godinu zaredom, dodeljene su nagrade „Prof. dr Ilija Stojanović“.

U okviru Svečane akademije povodom proslave Dana Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu nagrade je, u ime Telenor fondacije, uručila Nevena Stefanović, izvršna direktorka ljudskih resursa Telenora.

Najbolji diplomirani studenti za 2015/16. godinu su Bojana Ćurčić - Elektrotehnički fakultet u Beogradu, Isidora Šašić - Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu i Jovana Stojković - Elektronski fakultet u Nišu.

Autori nagrađenih stručnih radova konferencije TELFOR 2016 Ana Z. Bogdanović, Andrija Z. Gajić, Nada Janković i Miloš Đ. Ćapin, dok su Nebojša Vojnović, Branka Jokanović, Miloš Radovanović, Medina Francisco i Mesa Francisco dobitnici nagrade za najbolji stručni rad objavljen u međunarodnom časopisu (Modeling of Nonresonant Longitudinal and Inclined Slots for Resonance Tuning in ENZ Waveguide Structures).

4.2 Projektne aktivnosti i ostvareni rezultati - kategorija društveno ugrožene grupe

- **Podrška BELhospice timu na Beogradskom maratonu**

Trčeci rame uz rame sa volonterima BELhospice centra Telenor fondacija pružila je podršku izgradnji prvog centra za brigu o pacijentima obolelim od raka. Više od 250 zaposlenih i članova njihovih porodica činilo je Telenorov tim na Beogradskom maratonu.

U znak podrške, zaposleni u Telenoru, kao deo velikog BELhospice tima, učestvovali su u Trci zadovoljstva i na taj način pomogli opremanje prvog centra za dnevnu brigu i edukaciju pacijenata i članova njihovih porodica. Otvaranje tog centra ima za cilj podizanje kvaliteta života onkoloških pacijenata čije je simptome bolesti nemoguće kontrolisati u kućnim uslovima.

- **Budi deo dobre komunikacije**

Verujući da nove tehnologije i digitalna rešenja mogu umnogome da doprinesu kvalitetu života gluvih i nagluvih osoba u Srbiji, tokom 2016. godine, realizovan je niz aktivnosti u okviru projekta „Budi deo dobre komunikacije“.

Zahvaljujući tom projektu deci koja su smeštena u Domu za decu i omladinu sa oštećenjem sluha u Beogradu, kao i deci u Domu pri školskom centru „Dositej Obradović“ u Subotici, obezbeđeni su računari i pristup internetu. Na taj način omogućeni su im lakši i brži pristup informacijama, edukacija, komuniciranje i pretraživanje interneta.

Domu za decu i omladinu sa oštećenjem sluha u Beogradu, koji je deo Centra za smeštaj i dnevni boravak dece i omladine ometene u razvoju, uručeno je osam računara. Dom postoji od 1958. godine, a u njemu je smešteno 52 deteta.

Jednak broj računara uručen je i domu pri školskom centru „Dositej Obradović“ u Subotici. Školski centar sa domom učenika pokriva severni deo Vojvodine i obezbeđuje smeštaj i školovanje za decu sa oštećenim sluhom iz okolnih opština, a u njemu je smešteno oko 100 dece.

U okviru ovog projekta čiji je cilj potpuna socijalna inkluzija gluvih i nagluvih osoba u Srbiji, Telenor fondacija podržala je i humanitarnu akciju Blic fondacije usmerenu na obezbeđivanje

aparata za rano dijagnostikovanje eventualnog oštećenja sluha kod novorođenčadi u svim porodilištima u Srbiji. Tim povodom donirana su sredstva za kupovinu 3 skrining aparata i to za Klinikum za ginekologiju i akušerstvo Kliničkog centra Srbije, kao i za porodilišta u Smederevu i Kikindi.

Projekat „Budi deo dobre komunikacije“ inspirisao je i izradu jedinstvene aplikacije za upoznavanje i razumevanje srpskog i internacionalnog znakovnog jezika (IS) „Ruke govore“. Aplikacija je nastala kao rečnik novih izraza, kako bi svi mogli da se upoznaju sa znakovnim jezikom, ali i kao način sporazumevanja sa stranim turistima. Dostupna je na srpskom i engleskom jeziku, a uključuje i kviz.

Takođe, pokrenuta je kampanja s ciljem podizanja svesti o izazovima s kojima se gluve osobe suočavaju u svakodnevnom životu, a pristup Telecentru, kao prvom onlajn prevodilačkom servisu za znakovni jezik na Balkanu, omogućen je u svim Telenor prodavnicama širom zemlje.

- **„Kuhinja na točkovima**

Telenor fondacija pružila je podršku projektu Udruženja za podršku osobama ometenim u razvoju „Naša kuća“. Taj projekta podrazumeva izradu digitalnog servisa namenjenog mladima sa intelektualnim smetnjama angažovanim na projektu „Kuhinja na točkovima“, čiji je cilj zaposlenje ove grupe stanovništva.

Mladi koji su radno angažovani na ovom projektu svakodnevno obezbeđuju tople obroke koje isporučuju na kućnu adresu starim, bolesnim i teško pokretnim osobama koje nisu u mogućnosti da same pripremaju hranu. U sklopu ovog projekta zaposleno 12 mladih osoba, koje dnevno raznesu do 80 toplih obroka.

Razvijeni digitalni servis mladima sa poteškoćama u intelektualnom razvoju pomaže prilikom prepoznavanja novčanica, i na taj način omogućava jednostavnije obavljanje svakodnevni aktivnosti.

Prema nezvaničnim podacima, manje od 3% osoba sa invaliditetom je zaposleno, i taj broj se uglavnom odnosi na osobe sa fizičkim i senzornim invaliditetom. Razvoj digitalnih aplikacija pruža značajan doprinos proširivanju liste potencijalnih radnih mesta na kojima mogu raditi osobe sa smetnjama u razvoju.

- **HISPA (mHealth)**

Svaki drugi stanovnik Srbije umre od srčanog ili moždanog udara, a naša zemlja nalazi se u samom svetskom vrhu po broju pacijenata sa srčanim problemima. Zbog stresa, užurbanog načina života i nepravilne ishrane, sve više mladih ljudi ima problema s hipertenzijom, tj. povišenim krvnim pritiskom, koji je jedan od glavnih preduslova za nastanak svih kardiovaskularnih oboljenja.

HISPA, prva mobilna aplikacija na srpskom jeziku namenjena edukaciji o kardiovaskularnim bolestima i njihovoj prevenciji, predstavljena je na Međunarodnom kongresu kardiologa u Beogradu. Ta aplikacija omogućava da se, pomoću pametnog telefona, izračuna individualni kardiovaskularni rizik i na jednostavan način pronađu saveti kako da se opasnost od srčanog ili moždanog udara svede na minimum. Aplikaciju su, uz podršku Telenor fondacije, razvili stručnjaci iz udruženja HISPA, koje broji 1.200 lekara i medicinskog osoblja iz cele Srbije. Aplikacija je besplatna, namenjena doktorima ili pacijentima, i dostupna za android i za iOS operative sisteme, na srpskom i engleskom jeziku.

4.3 Projektne aktivnosti i ostvareni rezultati - kategorija kultura i umetnost

- **G12 HUB online platforma**

Promocija projekta „G12 HUB online platforma“ i početak rada nove veb-platforme Galerije 12HUB obeležen je performansima dve mlade umetnice, Ivane Ranisavljević i Aleksandre Kovačević. Zahvaljujući ovoj platformi koja je napravljena u saradnji sa Telenor fondacijom, performanse su, pored prisutnih zvanica, u realnom vremenu mogli da prate gledaoci širom sveta.

Ideja projekat je da se, na jednom mestu, omogući prenos performansa uživo, stvaranje umetničkih radova koji će postojati samo onlajn, promocija domaćih umetnika i kreiranje bogate digitalne arhive galerije.